

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Data posiedzenia: 6 października 2009 r.

Nr posiedzenia: 90

Posiedzeniu przewodniczył: senator Jerzy Chróścikowski – przewodniczący komisji.

- Porządek posiedzenia:**
1. Informacja Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na temat sytuacji na rynku cukru i sektora cukrowniczego w ramach reformy rynku cukru.
 2. Informacja Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na temat sytuacji na rynku skrobi ziemniaczanej.

- W posiedzeniu uczestniczyli:
- senatorowie członkowie komisji: Małgorzata Adamczak, Przemysław Błaszczyk, Jerzy Chróścikowski, Lucjan Cichosz, Piotr Głowski, Kazimierz Jaworski, Zdzisław Pupa, Ryszard Knosala, Sławomir Kowalski, Ireneusz Niewiarowski, Jan Olech, Eryk Smulewicz, Grażyna Sztark, Grzegorz Wojciechowski,
 - zaproszeni goście:
 - Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi :
 - podsekretarz stanu Tadeusz Nalewajk,
 - dyrektor Departamentu Rynków Rolnych Bogumiła Kasperowicz,
 - zastępca dyrektora Departamentu Rynków Rolnych Lech Durski,
 - Agencja Rynku Rolnego:
 - zastępca prezesa Waldemar Sochaczewski,
 - Krajowa Spółka Cukrowa S.A.:
 - prezes Marcin Kulicki,
 - członek zarządu Marcin Lewandowski,
 - przedstawiciele związków i organizacji rolniczych:
 - prezes zarządu Krajowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego Stanisław Barnaś,
 - dyrektor biura Krajowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego Kazimierz Kobza,
 - dyrektor biura Związku Producentów Cukru Marcin Mucha,
 - przewodniczący sekcji krajowej przemysłu cukrowniczego NSZZ Solidarność Stanisław Lubaś,
 - parlamentarzyści:
 - poseł Krzysztof Jurgiel,
 - były poseł Gabriel Janowski,

Przebieg posiedzenia:

Ad. 1 Informację przedstawił podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Tadeusz Nalewajk. Rok gospodarczy 2008/2009 jest trzecim rokiem wdrażania w Unii Europejskiej reformy rynku cukru. Głównym celem reformy jest redukcja produkcji cukru w UE o ok. 6 mln ton. Od początku jej funkcjonowania stopniowo obniżane są minimalne ceny skupu buraków cukrowych i cena referencyjna cukru. W 2008 r. liczba plantatorów w UE zmniejszyła się do 170,3 tys. wobec 218,5 tys. w 2007 r. Liczba plantatorów buraków cukrowych w Polsce w 2008 r. wynosiła 40,9 tys. i była o 33% mniejsza niż w 2007 r. W okresie tym zaprzestano uprawy buraków cukrowych w 5 krajach

członkowskich (Irlandia, Łotwa, Słowenia, Portugalia, Bułgaria), a w 6 znacznie ją zredukowano. Informację uzupełnił zastępca prezesa Agencji Rynku Rolnego Waldemar Sochaczewski. Producenci cukru w Polsce skorzystali z możliwości przejścia inicjatywy plantatorskiej i złożyli do ARR wnioski o pomoc restrukturyzacyjną. W ramach złożonych wniosków 10 dotyczyło zrzeczenia kwoty cukru bez demontażu urządzeń produkcyjnych, a 8 wniosków dotyczyło zrzeczenia się kwoty cukru przy całkowitym demontażu urządzeń produkcyjnych. W dniu 25 czerwca 2009 r. Agencja Rynku Rolnego przekazała producentom cukru środki na wypłacenie pomocy. Na podstawie sprawozdań producentów cukru z realizacji planów restrukturyzacji wypłata rekompensat dla ww. podmiotów została zakończona w dniu 20 sierpnia 2009 r., przy czym znaczna część tej pomocy została wypłacona już w lipcu 2009 r.

W trakcie dyskusji wskazywano na brak polityki rolnej realizowanej przez państwo, zwracano uwagę na bardzo trudną sytuację na rynku cukru pytano czy Krajowa Spółka Cukrowa S. A. posiada plan działania na najbliższe lata. Zdaniem przedstawicieli związków i organizacji rolniczych, należy dokonać zmian reformy rynku cukru tak, aby plantatorzy buraków cukrowych i pracownicy cukrowni mogli uczestniczyć na takich samych warunkach w procesie prywatyzacji spółki. Pytano również jakie konsekwencje dla Krajowej Spółki Cukrowej S.A. wywołała sytuacja sprzedania cukrowni w Głinojecku.

Odpowiadając na pytania prezes KSC S.A Marcin Kulicki poinformował, że są trzy główne kierunki w strategii działania spółki na najbliższe lata, zaliczył do nich inwestycje technologiczne, zagospodarowanie wygaszonych cukrowni i ekspansję zagraniczną - głównie na rynki wschodnie. „...Nie wykluczamy przejść poza Europą, ale ten rynek jest bardzo trudny. Do tego potrzebny jest potencjał nie tylko finansowy, ale też intelektualny i organizacyjny, dlatego będziemy preferować Europę” – przyznał prezes. Odpowiadając na pytania dotyczące cukrowni w Głinojecku prezes poinformował, że położenie zakładu, skala produkcji, obszary plantacyjne - wszystkie te aspekty przemawiały za tym, aby właścicielem tej cukrowni była spółka. Jednak nie rozpatruje tej sprawy jako porażki, ale brak sukcesu. Zapewnił, że mimo wcześniejszych problemów KSC S.A. jest w bardzo dobrej kondycji finansowej.

W dalszej części dyskusji, komentując unijną reformę rynku cukru wskazywano, że reforma nakazała Polsce znaczne ograniczenie produkcji z buraków w latach 2007-2010. To doprowadziło do zamknięcia wielu cukrowni. Natomiast ograniczając tak znacznie limit produkcji dla Polski, spowodowano, że polskie cukrownictwo nie ma obecnie dużych szans rozwoju. Zdaniem prezesa KSC S.A., o tym, że staniemy się importerem cukru, wiedziano już w momencie rozpoczęcia negocjacji.

Ad. 2 Informację przedstawił zastępca prezesa Agencji Rynku Rolnego Waldemar Sochaczewski. Polski przemysł skrobiowy skupia 10 przedsiębiorstw produkujących skrobię ziemniaczaną i produkty pochodne. Przemysł ten jest rozdrobniony, a jedynie pięć największych krochmalni, posiada znaczne możliwości przerobowe. Zakłady te w ogólnej produkcji mają około 70 % udziału w produkcji skrobi ziemniaczanej na polskim rynku. Od momentu akcesji Polski do struktur europejskich sektor skrobi ziemniaczanej wspierany jest poprzez realizację mechanizmów wspomagających zarówno plantatorów ziemniaków skrobiowych, jak również producentów i eksporterów skrobi i stanowi istotny element poprawy opłacalności tego kierunku uprawy oraz produkcji przemysłowej. Do zadań ARR należy m. in. wspieranie tego sektora w ramach Wspólnej Polityki Rolnej poprzez:

- dopłaty do produkcji skrobi ziemniaczanej (premie produkcyjne),
- dopłaty do skrobi wykorzystywanej na cele niespożywcze,
- dopłaty do eksportu skrobi ziemniaczanej poza obszar celny UE,
- płatności dla plantatorów ziemniaków skrobiowych.

W trakcie dyskusji podnoszono, że wynegocjowana i zapisana w traktacie akcesyjnym kwota 145 tys. ton była zbyt niska w stosunku do potencjału produkcyjnego i zapotrzebowania rynku oraz zwracano uwagę na niewykorzystanie potencjału surowcowego. Podkreślano, że zwiększenie kwoty to dodatkowa produkcja i przerób ok. 200 tys. ton ziemniaków skrobiowych, co przełoży się na poprawę sytuacji dochodowej przynajmniej kilku tysięcy plantatorów ziemniaków skrobiowych oraz wygeneruje dodatkowe miejsca pracy w przemyśle skrobiowym.